

2. Калягіна О.М., Дубініна М.В. Нормативно-правове регулювання та забезпечення обліку розрахунків з оплати праці на сільськогосподарських підприємствах. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2015. Вип. 15(1). С. 149-152.

3. Ільїн В.Ю., Сорокаліта Д.О. Нормативно-правове регулювання обліку розрахунків з оплати праці. *Молодий вчений*. 2016. №12.1 (40). С. 763-767.

4. Жук В.М. Концепція розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки: монографія. К.: ННЦ «ІАЕ», 2009, 648 с.

ПОБУДОВА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ

Півторак Д.М., гр. Оп-51, **Протоцька Т.І.**, гр. Оп-22СП
Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **О.С. Прокопишин**
Львівський національний аграрний університет

Без професійного управління, що ґрунтується на своєчасній та якісній обліковій інформації, неможлива діяльність жодного суб'єкта господарювання. Розв'язання цієї проблеми можливе завдяки національній системі бухгалтерського обліку та її розвитку.

Розуміння власників та менеджерів того, що крізь призму обліку можна впливати на внутрішні процеси діяльності: раціональне використання виробничих ресурсів, оптимізацію витрат, підвищення якості продукції та її конкурентоспроможності, зумовило введення в науковий обіг поняття «управлінський облік» [2].

В управлінні підприємством бухгалтерський облік – основна частина інформаційної системи. За його даними здійснюють планування, забезпечення ресурсами, організацію виробничого процесу (чи надання послуг, торгівлі тощо), координацію процесів, формують мотивацію виробляти (надавати послуги, продавати, ремонтувати, будувати, закуповувати тощо), проводять контроль усіх господарських процесів.

Концептуальні основи можна вважати закономірностями функціонування систем обліку. Концепцію обліку слід сприймати як опис організації логічної системи взаємопов'язаних цілей та понять, що приводить до створення узгодженого фінансового обліку та звітності [4].

Структура облікової інформації складна. Мінімальну структурну одиницю, що не підлягає смислому поділу, становить реквізит. Інформаційна сукупність реквізиту-основи та кількох реквізитів-ознак називається економічним показником. Носієм економічної інформації є

документ. Він утворюється одним або декількома економічними показниками.

Концептуальні засади бухгалтерського обліку та фінансової звітності визначені Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ) та іншими нормативними документами, які враховують національні особливості ведення обліку в кожній окремій країні. Зокрема, в Україні це Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». До концептуальної основи бухгалтерського обліку в різних країнах можуть належати: мета обліку та складання звітності, принципи обліку, характеристика елементів об'єктів бухгалтерського обліку, якісні характеристики фінансової звітності [1].

Визнання й уточнення мети ведення фінансового обліку визначають його концептуальні рамки. З огляду на це запропонована концептуальна основа орієнтується на зміст бухгалтерського обліку, який викладено в Законі.

На підприємстві основною інформаційною системою є система бухгалтерського обліку, яка також потребує управлінських рішень, що стосуватимуться її організації, збору та накопичення інформації за даними фінансового обліку для підготовки фінансової звітності [3].

Облік в управлінні підприємством має особливу вагу. Процеси планування, обліку та аналізу є незамінним засобом у досягненні позитивного фінансового результату, зважаючи на те, що для ведення господарства у вітчизняній практиці основним показником є собівартість продукції.

Позаяк у бухгалтерському обліку здійснюються збір, вимірювання, реєстрація, обробка й передача інформації про процеси виробництва, обміну, розподілу, споживання ресурсів підприємства, то облік посідає в системі управління підприємством важливе місце. З одного боку, ця інформація – це наслідок діяльності підприємства, а з іншого – її аналізують з метою прийняття оптимальних управлінських рішень для здійснення успішної господарської діяльності підприємства в ринкових умовах господарювання.

Інформаційні джерела:

1. Толмачова А. М. Основи побудови бухгалтерського обліку в неприбуткових організаціях. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/23325/1/143-145.pdf>.
2. Теоретичні засади бухгалтерського обліку в системі управління / А. Сева, М. Палюх, О. Завитій, Н. Семенишена. URL: <http://ibo.wunu.edu.ua/index.php/ibo/article/download/307/306>.

3. Підгрунття розбудови концептуальних основ бухгалтерського обліку в умовах євроінтеграції / О. А. Ковальський. URL: http://www.vtei.com.ua/doc/2020/23042020konf/11_91.pdf#page=98.

4. Вороніна В. Л., Зюкова М. М. Базові засади організації обліку в системі управління підприємством. *Актуальні проблеми розвитку обліку, аналізу, контролю і оподаткування у контексті європейської інтеграції та сучасних викликів глобалізації*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 17 – 18 трав. 2018 р.). Львів: ЛТЕУ, 2018. С. 59-62.

ФАКТОРНИЙ АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА НАСІННЯ СОНЯШНИКУ

Піскун К.А., гр. ОіО маг-2-1

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **В.В. Ярова**
Державний біотехнологічний університет

Україна останніми роками є світовим лідером з виробництва соняшнику та соняшникової олії. За даними Головного управління статистики у Харківській області у 2020 р. господарствами країни було зібрано 131104 тис ц насіння. У рейтингу областей за обсягами виробництва цієї культури Харківська область посідає перше місце з показником 13558 тис ц. У структурі експорту області частка жирів та олії рослинного і тваринного походження у 2020 р. становила 7,3% проти 4,2% у 2015 р. Міцні позиції соняшнику в українському агробізнесі пояснюються, насамперед, його високою конкуренто-спроможністю.

Для досліджуваного аграрного підприємства соняшник є стратегічно важливою культурою, оскільки забезпечує прибутковість усього господарства. Середній рівень рентабельності виробництва насіння соняшнику у досліджуваному господарстві за 2015 – 2019 рр. становив 47,9%, у тому числі у 2017 р. – 98,6%.

У 2020 р. на підприємстві на площі 1298 га було вирощено 24081 ц насіння соняшнику. У порівнянні з 2016 р. площа посівів цієї культури збільшилася у 1,5 рази або на 464 га. Середньорічний відносний темп зростання посівів становить 111,7%, що свідчить про розширення розмірів посівних площ соняшнику протягом останніх п'яти років у середньому за рік на 11,7% (таблиця 1).

Частка посівів соняшнику у сільськогосподарських угіддях підприємства за період з 2016 р. збільшилася удвічі і становить у 2020 р. 40%. Дещо в іншому напрямку змінюється показник урожайності.